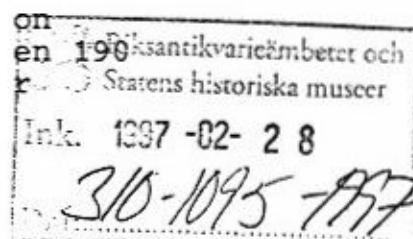

Kopia
Enligt förteckning
sidan 4

Byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Säcken 8, Vattugränd 6 i Visby

BESLUT

Visby innerstads stadsplanstruktur och bebyggelse utgör ett unikt exempel på hur två ekonomiska expansionsperioder, hansatiden och 1700-talets andra hälft, avspeglas i en välbevarad stadskärna. Den sammansatta bebyggelsemiljön, speglade gångna tiders byggnadsskick, gör innerstaden till ett synnerligen märkligt bebyggelseområde. Fastigheten Säcken 8 ingår med sitt bostadshus från 1600- eller 1700-tal som en värdefull del av bebyggelsemiljön i de norra stadsdelarna.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lag (1988:950) om kulturminnen mm denna fastighet för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen omfattar det knuttimrade bostadshuset, samt den tillhörande tomten enligt bifogade karta.

BYGGNADSBESKRIVNING

Bostadshuset på fastigheten Säcken 8 är en knuttimrad träbyggnad med bottenvåningens östra gavel murad i sten. Huset har murad källare under den västra delen, bostadsvåning samt inredd vind. På gårdssidan finns en lägre tillbyggnad med farstu, badrum och sovrum. Tillbyggnaden är delvis äldre, men utvidgad på 1970-talet. Mot tillbyggnadens sydvästra del står ett mindre, äldre uthus, enkelt inrett med sommarrum.

Huset har brunmålade, stående äldre panel med smala locklister. På gårdssidorna är några stockvarv synliga under takfoten, ej inklädda med panel. Den ursprungliga entrén mot Vattugränd är en panelklädd

19.11.05.02 beslöt...
Kopia till BM-reg/ucj

PLAN G TOR SÄCKEN8 BMSÄCK8

blinddörr. Mot gränden har fönstren liggande, kanske ursprungligt format, fönsterbågarna är delade i fyra rutor med krysspröjs. Ett fönster bevarar äldre 1800-tals snickerier med enkla bågar. Snickerierna är utvändigt rödmålade.

Under det falsade, svartmålade plåttaket, ligger ett äldre brädtak (faltak) i två lag. Före den nuvarande plåttäckningen, hade huset papptak. Taket kröns av en skorsten.

Invändigt är byggnaden präglad av de ombyggnader och moderniseringar som utförts under 1900-talet. Senast vid 1960-talets slut togs vissa innerväggar i botten-våningen bort.

Huset är troligen uppfört mot 1600-talets slut inom ett kvarter som under medeltiden varit bebyggt delvis med stenhus. Träbyggnadstekniken knuttimring är mycket ovanlig i det skiftesverksdominerade Visby, där det idag återstår endast ett 20-tal helt eller delvis bevarade knuttimrade byggnader. Huset är med sin ålderdomliga, välbevarade stomme och exteriör en sällsynt och värdefull representant för stadsdelens och innerstadens bebyggelse.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angiven byggnad får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller till. Inga förändringar får heller ske vad gäller tak- och fasadmateri- eller övrig exteriör utformning.
2. I byggnadens inre får inte göras ingrepp i eller ändring av källarens murverk, trästomme och takstol, bärande konstruktioner, bjälklag och skorstensstock.
3. Byggnaden skall underhållas så den inte förfaller. Vid underhålls- och reparationsarbeten får endast traditionella och till byggnaden anpassade material och metoder användas. Utförandet skall ske på sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
4. Den tillhörande tomten skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte försvansas.

KOMMENTARER TILL SKYDDSFÖRESKRIFTERNA

Avsikten med skyddsföreskrifterna är att inga exteriöra förändringar eller förändringar av stomme samt andra äldre konstruktioner (punkt 2 ovan) skall ske. Därför är även mindre förändringar av markbeläggning, plank och portar, uppsättning av antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar, lampor mm tillståndspliktiga och skall utföras i samråd med länsstyrelsen.

Före underhåll eller restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsen, Livsmiljöenheten/Kultur. Råd om åtgärder ges av länsstyrelsen.

Till beslutet bifogas länsstyrelsens förslag till riktlinjer för framtida upprustningsarbeten.

Även för BM prövas bygglovpliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret bör kontaktas i osäkra fall.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 kap 14§ lag om kulturminnen mm lämna tillstånd till ändring av byggnadsminnet i strid med skyddsföreskrifterna.

ÖVRIGT

Lydelsen i detta beslut har efter samråd med Riksantikvarieämbetet ändrats något jämfört med tidigare föreslagen lydelse. Ändringarna är av redaktionell karaktär, sakinnehållet är fortfarande detsamma.

EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga. Beslutet skall enligt 3 kap 21§ lagen om kulturminnen mm tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Thorsten Andersson.

Föredragande har varit länsantikvarie Marita Jonsson.

Förberedande handläggning har utförts av byggnadsantikvarie Tor Sundberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit förste länsassessorn Nils Strehlenert.

Thorsten Andersson

Marita Jonsson

Kopia

RAÅ
Byggnadsnämnden
Gotlands Fornsal
Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut

RAÅ
Lantmäterimyndigheten
Gotlands Fornsal
Byggnadsnämnden
Planenheten
Länsantikvarien

RIKTLINJER FÖR FRAMTIDA UPPRUSTNINGSARBETEN (Förslag)

SÄCKEN 8, VATTUGRÄND 4

Vid underhålls- och ommålning av snickerierna bör ren linoljefärg, helst platsblandad, användas efter noggrann skrapning och omsorgsfullt förarbete. Kulör bör brytas med traditionella torrpigment.

Den nuvarande fasadfärgen är en modern, tät färgtyp som kan hålla kvar fukt i virket och orsaka rötskador på stomme och panel. På sikt bör färgen skrapas ned med hjälp av varmluftspistol (kemiska färgborttagningsmedel kan skada virket) eller torrskrapas med färgskrapa och kniv.

Troligen har huset tidigare varit tjärstruket med traditionell gotländsk, dalbränd stubbtjära, vilket med tiden givet en mörkbrun/svart kulör. Det kan också ha varit målat med äkta falu rödfärg eller täckmålat med linoljefärg. Någon av dessa behandlingar rekommenderas. Äldre färgspår och fasadbehandling undersöks och kan tjäna som vägledning för framtida ytbehandling/färgsättning.

(Observera att ändring som strider mot BM:s skyddsföreskrifter kräver länsstyrelsens tillstånd. Bygglovpiktiga åtgärder provas i kommunens byggnadsnämnd.)

